

MILJÖSAMVERKAN
SKÅNE

Grovplanering Kommunala kemikalieplaner Giftfri vardag

Tillsynsområden som berörs

Miljöbalken, REACH och miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö.

Bakgrund och syfte

Miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö är ett av de svåraste miljömålen att nå. Det krävs insatser inom olika områden och på olika nivåer i samhället för att vi ska närma oss målet. Kemikalieinspektionen har tagit fram en handlingsplan för en giftfri vardag 2015-2020. I handlingsplanen lyfts kommunernas viktiga roll fram i arbetet för en giftfri vardag och att särskilda lokala kemikalieplaner kan vara utgångspunkt för ökade insatser inom området. Länsstyrelsen Skåne pekar också ut lokala kemikalieplaner som viktiga för ett mer strategiskt arbete för en giftfri vardag i det regionala åtgärdsprogrammet, Skånska åtgärder för miljömålen 2016-2020. Länsstyrelsen avser att göra regionala prioriteringar som underlag för lokala kemikalieplaner. Ett arbete pågår också med att ta fram en kemikalieplan med regionala prioriteringar inom vissa insatsområden. Detta arbete leds av Region Skåne med stöd av en arbetsgrupp med representanter från Länsstyrelsen och kommuner. Denna kemikalieplan förväntas vara klar hösten 2016.

I många kommuner saknas ett systematiskt strategiskt arbete med kemikaliefrågor. Syftet med projektet är att inspirera och hjälpa de skånska kommunerna med att ta fram lokala kemikalieplaner som omfattar bland annat miljöstrategiskt arbete och miljötillsyn inom kemikalieområdet. Planerna ska vara bidragande till måluppfyllnad för miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö och handlingsplanen en giftfri vardag. För att nå framgång är det viktigt att arbetet innefattar hela kommunens verksamhetsområde och att arbetet förankras politiskt.

I många kommuner finns idag en önskan att ta fram eller man planerar att ta fram kemikalieplaner. En ökad samverkan kan underlätta och stärka arbetet.

Målgrupp för projektet

Den primära målgruppen för projektet är miljöstrateger/-inspektörer och folkhälsostateger som genom en kommunal kemikalieplan får en plattform för att på ett effektivt sätt driva kommunens

kemikaliearbete. Politikerna får ett övergripande styrdokument för kemikaliearbetet i kommunen. Inom kommunens verksamheter är viktiga målgrupper t.ex. upphandlare, inköpare, bygglidare, skolor och miljösamordnare på förvaltningar. Kommunens olika förvaltningar och bolag är också viktiga målgrupper.

Mål för projektet

Det övergripande målet för projektet är att fler skånska kommuner under kommande år antar kemikalieplaner och/eller inom befintliga dokument utökar sitt strategiska arbete kring att minska exponeringen för kemikalier. Projektet kommer att leverera en modell för hur ett strategiskt kemikaliearbete i kommunen kan bedrivas samt hjälpa och inspirera skånska kommuner till att starta upp ett strategiskt arbete kring kemikalier.

Visa ex på vad en kommunal kemikalieplan bör innefatta/inte innefatta, t.ex. hur prioritera viktiga områden/ämnen för kommunen, arbete med utfasningslistor, hur förankringsarbetet av planen kan bedrivas, hur bör kemikalieplanen följas upp – indikatorer.

Aktiviteter

1. Goda exempel från kommuner som har kemikalieplaner. Gemensam diskussion mellan deltagande kommuner.
2. Processen diskuteras. Från beslut att ta fram en plan till politiskt fattade beslut. Hur kan man genomföra detta? Vilka hinder/lösningar finns?
3. Vilka områden bör prioriteras i en kemikalieplan, hur får man resurser för att genomföra planen, etc. Själva innehållet i planen.
4. Arbetsgruppens modell för en kemikalieplan presenteras vid en workshop. Summering av projektets resultat. Inbjudan skickas brett till målgrupperna för projektet; inspektörer, strateger, folkhälsostateger, politiker, upphandlare, inköpare, bygglidare etc.
5. Uppföljning/utvärdering av projektets mål dvs har fler kommuner påbörjat arbetet med att upprättat kemikalieplaner?

Samverkan

Projektet samordnas med följande andra aktiviteter;

Konferens *Giftkonferens Eslöv*, 15 nov 2016.

Konferens *Hur kan kommuner bygga kemikaliesmart?* i Malmö troligen den 11 nov 2016.

Konferens *Läkemedelsrester* – v. 43 2016 i Kristianstad.

RUS utbildning *Upphandling och kemikalier*. Anordnas av Upphandlingsmyndigheten och Kemikalieinspektionen 2017 i Skåne i samverkan med Länsstyrelsen och Miljösamverkan Skåne.

Miljösamverkan Skånes projekt *Giftfri skola och förskola*.